

MUZEJNÍ KRITIKA/MUSEUM REVIEW

VÝPRAVA DO INDONÉSIE S MORAVSKÝM ZEMSKÝM MUZEEM

BARBORA KLIMENTOVÁ – LENKA TRANOVÁ

<https://doi.org/10.5817/MuB2019-1-5>

Výstava *Tajemná Indonésie – TAMTAMY ČASU – Nová Guinea* je pořádána na počest cestovatele Miroslava Zikmunda a byla otevřena v Brně v Moravském zemském muzeu 14. 2. 2019 v den, kdy oslavil krásných 100 let. Navštívit ji můžete do 31. 5. 2019 v Paláci šlechticů na ulici Koblížné.¹

Na výstavě jsou k vidění historické materiály od nejznámější cestovatelské dvojice Jiří Hanzelka & Miroslav Zikmund. Tito cestovatelé procestovali celý svět a publikovali o svých cestách desítky knih. Na Novou Guineu cestovali právě v klíčový moment, kdy z území odcházeli Holanďané a vzniklo nové území Irian Jaya. Na této cestě vznikl rukopis, který v minulém režimu nebylo možné publikovat, avšak dnes je spolu s dalšími cestopisnými rukopisy plně k dispozici.²

Skvostné velkoformátové fotografie na výstavě jsou od cestovatele Rudolfa Švarčíčka, který uspořádal řadu výprav na exotické ostrovy a do jiných světových destinací. Společně s Jitkou Popelkovou založili v roce 1995 Cestovní kancelář Livingstone, jejímiž výstupy jsou expedice, výstavy a také publikace. Další osobností spolupracující na výstavě je známý český spisovatel PhDr. Miloslav Stingl, který vycestoval na Novou Guineu celkem

¹ *Tajemná Indonésie – Tamtamy času – Nová Guinea*. In *Moravské zemské muzeum* [online]. Brno: Moravské zemské muzeum, 2019 [cit. 2019-05-10]. Dostupný z [www: <http://www.mzm.cz/palac-slechticun/tajemna-indonesie-tamtamy-casu-nova-guinea/>](http://www.mzm.cz/palac-slechticun/tajemna-indonesie-tamtamy-casu-nova-guinea/).

² *Tamtamy času. Tajemná Indonésie – Nová Guinea. Svět, o kterém jste si mysleli, že už neexistuje*. Brno, 2019. 48 s. Tištěný průvodce.

Obr. 1: Rekonstrukce chýše kmene Kombai (foto: Lenka Tranová, 2019)

Obr. 2: Ukázka exponátů ve vitrině (foto: Lenka Tranová, 2019)

Obr. 3: Ukázka umístění textu ve výstavě (foto: Barbora Klimentová, 2019)

měli autoři výstavy možnost navštívit.

Díky autentickým exponátům si návštěvník lépe utvoří představu o běžném životě domorodců, jejich tradicích a zvycích. Zajímavá je kupříkladu věrohodná rekonstrukce chýše kmene Kombai (obr. 1), do které se lze posadit a zhlédnout krátký dokument natočený přímo ve vesnici tohoto kmene. Dalšími vystavenými exponáty jsou různorodé korály, totemy, dřevěné zbraně, rituální masky, šperky z kostí a zubů zvířat i lidských obětí.

Ačkoliv jsou předměty nesmírně zajímavé, vzhledem k množství kmenů je jejich počet možná příliš vysoký a návštěvník si je stěží dává do souvislostí, které předměty a které informace patří ke konkrétním kmenům. Umístění objektů ve vitrínách se zdá být mírně chaotické. Ačkoli je jejich popis šikovně řešen v podobě fotografie vitríny s číslováním, stále se v ní nachází předměty, které odvádí pozornost (obr. 2).

Zaměříme-li se na textovou stránku výstavy, může být návštěvník poněkud přehlčen v důsledku zbytečně se opakujících informací. Malou výtkou může být také nevhodné – vysoké – umístění některých částí textu i předmětů (obr. 3).

Muzeum nabízí komentované prohlídky pro žáky a studenty každou středu, pro veřejnost ve vybraných dnech (čtvrtek) nebo po domluvě. Výstava určitě stojí za zhlédnutí, doporučujeme vyhradit si na ni alespoň dvě hodiny.

BARBORA KLIMENTOVÁ – LENKA TRANOVÁ

studentky muzeologie,
Ústav archeologie a muzeologie,
Filozofická fakulta, Masarykova
univerzita, Brno, Česká republika

jedenáctkrát v rozmezí let 1967–1998. Po celou dobu svých výprav střídal nové informace o životě místních etnik, který je pro Evropany těžko představitelný. Zajímal se o lovce lebek, kanibalismus, každodenní život domorodců, o jejich nemoci i milostný život.

Výstava³ nás hned při otevření vchodových dveří Paláce šlechtičen přenesl do kouzelných míst Indonésie, díky ukázce bambusové konstrukce s vyřezávanými totemy, skrze kterou návštěvník projde k pokladně. V prvních dvou míst-

nostech jsou informace a fotografie týkající se cestovatelů Zikmunda a Hanzelky a ukázky fotografií Švaříčka, na některých z nich jsou zachyceni například muži s liánou přivázanou k noze, skákající z věží, aby zajistili úrodu celému kmeni. Tyto místnosti jsou doplňkové, proto je personál muzea doporučuje navštívit až na závěr.

Hlavní část celé výstavy se nachází dále a je rozdělena do pěti místností. V první řadě se dozvídáme obecné informace o Indonésii a místní fauně a flóře. Z celkového počtu tří set domorodých etnik, nacházejících se na tomto kontinentu, jsou zde představeny ty kmeny, které

³ *Tajemná Indonésie* [online]. Brno: CK Livingstone, 2017 [cit. 2019-05-10]. Dostupný z www.<https://tajemnaindonesie.cz/>.